

tiget, at det skete i Byerne; der var mange Byarbejdere, som gerne vilde have et Erhverv og havde vanskeligt ved at faa det, og de kunde med lige saa stor Ret kræve, at der fra Statens Side skaffedes dem et Erhverv. Det er mærkværdigt, at det ærede Medlem ikke kan se, hvilken Forskel der her er; ikke kan se, at man med meget større Ret fra Statens Side kan skaffe mindrebemidlede Erhverv paa Landet end i Byerne. I Byerne er nemlig i mange Aar Udviklingen gaaet i Retning af Stordrift, og det vilde ikke være let at skaffe en Byarbejder en stor Virksomhed, hvor han kunde faa Lov til at være Driftsleder, selv om man fra Statens Side vilde støtte en saadan Bevægelse. Derimod i Landbruget, hvor det har vist sig, at man faar mest ud af Jorden, naar den drives i Smaabrug, altsaa at dette samfundsmæssigt er den bedste Driftsmaade, synes det mig nok, at man fra Statens Side kan yde Støtte til Oprettelse af saadanne Brug, saaledes at man ikke alene skaffer de vedkommende Boliger, men ogsaa hjælper dem til et Erhverv.

Det af det ærede Medlem fremsatte Lovforslag om Tvedeling af Statens Jordfond gaar ud paa, at man i Fremtiden skal have Jordfonden delt i to Afdelinger, A og B. Afdeling A skal have til Opgave at skaffe Husmandsbrug til Landbrugere, og Afdeling B skal have til Opgave at skaffe Haveboliger til Byarbejdere. Det foreslaas i § 2, at Tvedelingen af Statens Jordfond foretages paa den Maade, at Fondens kontante Formue, saaledes som denne efterhaanden er indgaaet og i Henhold til nugældende Love i Fremtiden maatte indgaa, deles i to lige store Parter mellem Afdelingerne A og B. Jeg synes, det er noget vanskeligt at faa fat i, hvad der er Meningen med denne Paragraf.

Hvis man læser den, saaledes som det staa, synes jeg, det deraf fremgaar, at det skal være hele Jordfondens Formue, der skal deles lige mellem de to Afdelinger, baade den Formue, der er indgaaet, og den Formue, der vil indgaa i Fremtiden. Hvis det er Meningen — og saaledes synes jeg, man nærmest faar Indtryk af, det skal forstaaes —, vil det jo i Virkeligheden sige, at saa bliver der ikke flere Penge tilbage af Jordfondens Midler til Oprettelse af Husmandsbrug; thi den Halvdel, de kan faa af Jordfonden, er allerede anvendt til Husmandsbrug, og hvis den anden Halvdel skal anvendes til Haveboliger, er der altsaa ikke flere Penge til Oprettelse af Husmandsbrug, saafremt Lovforslaget bliver

gennemført. Men hvis det skal forstaaes saaledes, at det er den kontante Formue, den Formue, der endnu ikke er disponeret over, som skal deles i to lige store Dele, saa bliver det altsaa det Beløb, som indkommer i Fremtiden. Dette Forhold vil jeg gerne have klar Oplysning om; thi hvis det første er Meningen, er det udelukket, at der i Fremtiden kan anvendes noget som helst Beløb af Jordfonden til Oprettelse af Husmandsbrug, thi saa er den Part, der kan faas hertil, allerede anvendt.

Hvad den anden Bestemmelse angaar, nemlig den, at de Fonden tilfaldne og i Fremtiden tilfaldende Jordarealer skal deles i to Afdelinger, saaledes at den ene Afdeling til Udstykning af Husmandsbrug faar 3 Portioner, hver Gang den anden Afdeling til Udstykning faar 1 Portion, maa jeg sige, at denne Paragraf er meget uklart formet af det ærede Medlem Hr. Holstein, som jo ellers ikke er saa bange for at slaa paa sin juridiske Visdom. Jordfonden har nemlig ingen Jord. Det eneste, der her kan være Tale om, er de Penge, der indkommer, naar Jordlovsudvalget ikke finder den Jord egnet til Udstykning, som Lensbesidderne afleverer til dette Formaal, men sælger den, thi saa gaar Beløbet til Jordfonden. Men jeg gaar ud fra, at det er den Lensjord, der afleveres til Udstykning, som det ærede Medlem tænker sig at dele paa den Maade, at de $\frac{3}{4}$ bliver anvendt til Oprettelse af Husmandsbrug og den sidste Fjerdedel til Oprettelse af Haveboliger.

Jeg vil imidlertid her gerne gøre opmærksom paa, at hvis dette Lovforslag bliver gennemført, vil det i Virkeligheden betyde, at der ikke bliver mere Jord tilbage til Oprettelse af Husmandsbrug; thi der er jo allerede disponeret over de tre Fjerdedele af den Jord, der kan komme til Anvendelse. Dernæst er den Fjerdedel, som er tænkt anvendt til Haveboliger, slet ikke egnet hertil, den ligger ikke ved Byerne, den ligger ude omkring paa Landet og kan maaske nok være velegnet til Oprettelse af Husmandsbrug, men ingenlunde til Oprettelse af Haveboliger. Denne Lensjord, som er vel egnet til Udstykning og Oprettelse af Husmandsbrug, vil altsaa, hvis Lovforslaget gennemføres, ikke komme til Anvendelse til Husmandsbrug og heller ikke i synderlig Grad til Oprettelse af Haveboliger, fordi den ligger saaledes, at den ikke egner sig til det sidste. Man opnaar altsaa, at den Jord, som er tilbage til Oprettelse af Husmandsbrug, ikke vil blive anvendt hertil i Fremtiden, og at den Del af denne Jord